

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

А. И. СТЕВУТ

АГРОПЕДОЛОГИЈА

ДРУГИ ДЕО

Научна Рибна

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 1950

ПРЕДГОВОР

Ова књига је други део курса Агропедологије чији је I део објављен 1949 г. У овом делу разматрају се питања Педогенезе, тј. процеси образовања земљишних творевина, при чему је дотични материјал подељен у два одељка:

1. Основни педогенетски процеси, у што спадају: а) Распадање минералне супстанције, б) Синтеза или стварање нових једињења и в) Миграција састојака.

2. Типови педогенезе; овај одељак садржи 3 главе: а) Главни чиниоци педогенезе, б) Системи педогенетских процеса и в) Типични педогенетски процеси.

Према општем плану курса Агропедологије, он се састоји од три дела па се завршава описивањем особина земљишних типова. Према томе, овај II део стоји у непосредној вези са III, још необјављеним делом, за који је он и основа и општи увод. Намера је аутора, да у III делу описује поглавито педолошки покривач Југославије, бар оног њеног дела који је за сад најбоље испитан. Стога се у овом, II делу, подробније излажу теоријске основе тзв. педолошке типологије па би се III део на тај начин растеретио и постао практична, географска типологија земљишног покривача Југославије.

Теорије педогенезе еволуирале су у току последње две деценије у истој ако не и у још већој мери но теоријске основе проблема третираних у I делу Агропедологије. Аутор је морао, стога, и у овом случају дати потпуно прерађено, ново дело, наишавши при томе на исте тешкоће као и раније. Излажући теорију педогенезе, аутор је имао у виду два по важности скоро једнака задатка: дати факултетски образованом агроному што солиднију научну базу за практично искоришћавање производне површине његове отаџбине и, затим, оспособити га за читање стручне педолошке и агрикултурне литературе. Познавање модерне литературе је непходно, пошто су нова схватања која она третира — на пример теорије распадања, теорије миграције, теорија јединственог педогенетског процеса, сличност педогенезе у различним зонама, универзалност таквог процеса као оподзољавање итд. — од највећег значаја и по теорију и по праксу. Усвојене једанпут, нове идеје уносе у многа за сад замршена или недовољно образложена питања јасноћу и одређеност. На жалост и у овом случају као и у више других нове теорије се не излажу у стручним расправама довољно популарно да би и почетници у студијама могли их у потпуности разумети и проценити њихов значај. Задатак уџбеника је баш у томе да не-